

SPIS TREŚCI

1.Zanim zaczniesz.....	4
2.Zestaw 1 – CZŁOWIEK.....	12
3.Zestaw 2 – MIEJSCE ZAMIESZKANIA	14
4.Zestaw 3 – EDUKACJA.....	16
5.Zestaw 4 – PRACA.....	19
6.Zestaw 5 – ŻYCIE PRYWATNE.....	21
7.Zestaw 6 – ŻYWIENIE.....	24
8.Zestaw 7 – ZAKUPY I USŁUGI.....	26
9.Zestaw 8 – PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA.....	29
10.Zestaw 9 – KULTURA	31
11.Zestaw 10 – SPORT.....	34
12.Zestaw 11 – ZDROWIE.....	36
13.Zestaw 12 – NAUKA I TECHNIKA.....	39
14.Zestaw 13 – ŚWIAT PRZYRODY.....	41
15.Zestaw 14 – PAŃSTWO I SPOŁECZEŃSTWO.....	44
16.MODELOWE ODPOWIEDZI	47

ZANIM ZACZNIESZ

1. ROZMOWA WSTĘPNA

Rozmowa wstępna ma pomóc Ci oswoić się z sytuacją egzaminacyjną. Egzaminujący zada Ci kilka pytań związanych z Twoim życiem, zainteresowaniami i codziennymi doświadczeniami.

NIE MUSISZ MÓWIĆ PRAWDY – MASZ MÓWIĆ PO ANGIELSKU!

- na egzaminie nie jesteś oceniany za zgodność odpowiedzi z rzeczywistością.
- jeśli pytanie dotyczy Twoich zainteresowań, planów, doświadczeń czy opinii, możesz stworzyć odpowiedź, którą łatwiej Ci wyrazić po angielsku.
- nie wybieraj odpowiedzi, która jest prawdziwa, ale trudna językowo; wybierz taką, którą potrafisz rozwinąć i uzasadnić.

Nie odpowiadaj tylko **Yes / No** albo jednym krótkim zdaniem. Postaraj się rozwinąć odpowiedź, podając powód, przykład lub dodatkową informację.

QUESTION: *Do you enjoy spending time outdoors?*

☐ **ZA KRÓTKO**

Yes, I do. I like it.

☒ **DOBRE**

Yes, I do. I really enjoy spending time outdoors because it helps me relax. I often go for a walk or ride my bike, especially at weekends.

PROSTY SPOSÓB NA DOBRĄ ODPOWIEDZ

ODPOWIEDZ + DLACZEGO? + SZCZEGÓŁ / PRZYKŁAD

Yes, I do.

→ *because it helps me relax.*

→ *I often go for a walk or ride my bike at weekends.*

Nie musisz mówić długo. 2–3 rozwinięte zdania są lepsze niż jedno skomplikowane zdanie, w którym łatwo się pogubić.

CO POMOŻE CI ROZWINĄĆ ODPOWIEDZ

Podaj powód:

because... / mainly because... / The main reason is that...

Dodaj przykład:

For example... / For instance...

Dodaj szczegół:

I usually... / I often... / especially when...

Powiedz o swoim doświadczeniu:

Last year... / Recently... / I remember when...

Dodaj kontrast:

However... / On the other hand... / Although...

Powiedz o przyszłości:

I'd like to... / I'm planning to... / In the future, I'd like to...

Gdy potrzebujesz chwili na zastanowienie:

Let me think... / That's an interesting question. / I've never really thought about it, but...

2. ODGRYWANIE ROLI

W tym zadaniu nie musisz mówić dokładnie tego, co „autor miał na myśli”. To Ty tworzysz szczegóły sytuacji. Najważniejsze jest, aby odnieść się do wszystkich czterech elementów w chmurkach, odpowiednio je rozwinąć i naturalnie reagować na wypowiedzi egzaminującego.

Zanim zaczniesz mówić, ustal:

- kim jesteś
- z kim rozmawiasz
- gdzie odbywa się rozmowa
- czego dotyczy sytuacja
- co musisz omówić

Dzięki temu dobierzesz odpowiedni styl wypowiedzi. Inaczej rozmawiasz z kolegą, a inaczej z pracownikiem hotelu, czy organizatorem wydarzenia.

Przyjrzyj się wszystkim czterem chmurkom.

Nie traktuj ich jak czterech osobnych pytań. To cztery kwestie, które mają pojawić się w jednej naturalnej rozmowie.

Na przykład:

Powód zmiany mieszkania:

→ *I've decided to move because my current flat is too far from my school.*

Pakowanie rzeczy:

→ *I've already packed most of my clothes, but I still have to pack all my books.*

Nie ograniczaj się do jednego krótkiego zdania.

Samo: *The flat is too expensive* może być zbyt ubogie. Lepiej dodać szczegół, przyczynę, skutek lub przykład:

I've decided to move because my current flat is too expensive. I'm spending almost all my money on rent, so I've found a cheaper place near my school.

Myśl według prostego schematu:

INFORMACJA + SZCZEGÓŁ / POWÓD / PRZYKŁAD

Pamiętaj – to rozmowa, nie prezentacja.

Egzaminujący będzie reagował na to, co mówisz. Może:

- poprosić o dodatkowe informacje
- nie zgodzić się z Tobą
- zaproponować inne rozwiązanie
- wyrazić wątpliwość
- zapytać o powód
- poprosić Cię o wyjaśnienie

Przygotuj się na „utrudnienie”.

Egzaminujący może zakwestionować Twój pomysł:

I don't think hiring a moving company is a good idea. It's quite expensive.

Nie panikuj. Możesz się zgodzić:

You're right. Maybe I could ask some friends to help me instead.

albo obronić swoje zdanie:

I know it's expensive, but I have a lot of heavy furniture, so I think it's worth it.

Nie musisz zgadzać się z egzaminującym. Musisz umieć zareagować.

Jeśli zabraknie Ci słowa – nie zatrzymuj rozmowy.

Nie pamiętasz *removal company*? Powiedz:

a company which helps people move their furniture

Nie pamiętasz *landlord*?

the person who owns the flat

Na maturze liczy się również umiejętność poradzenia sobie z brakiem słownictwa.

Używaj różnych funkcji językowych.

W zależności od sytuacji przydadzą Ci się:

podawanie powodu:

The main reason is that... / I decided to... because...

wyrażanie opinii:

I think... / In my opinion... / I'd say that...

proponowanie:

Why don't we...? / How about...? / We could...

proszenie:

Could you...? / Would you mind...?

zgadzanie się:

That's a good point / I completely agree

niezgadzanie się:

I'm not sure I agree / I see your point, but...

wyrażanie obawy:

I'm worried that... / I'm afraid...

mówienie o planach:

I'm planning to... / I'm going to... / I'm thinking of...

Gdy potrzebujesz chwili na zastanowienie – kup sobie czas.

Zamiast milczeć, użyj naturalnego zwrotu. Kilka sekund zyskujesz, a rozmowa nadal brzmi naturalnie.

Let me think...

Well, I haven't really thought about it, but...

That's an interesting question.

I suppose...

Actually, I'd probably...

Najbezpieczniejsza zasada:

CHMURKA → INFORMACJA → ROZWINIĘCIE → REAKCJA NA EGZAMINUJĄCEGO

Nie komplikuj wypowiedzi na siłę. Proste, poprawne i rozwinięte zdania są lepsze niż bardzo ambitne konstrukcje pełne błędów.

3.OPIS ILUSTRACJI

Opisując ilustrację, nie musisz wymieniać wszystkiego, co na niej widzisz. Zaczynij od trzech najważniejszych informacji:

WHO? + WHERE? + WHAT?**WHO? – KTO?**

Kto znajduje się na zdjęciu?

*The picture shows a young woman and a teenage boy.
In the picture, I can see a group of young people.*

WHERE? – GDZIE?

Gdzie znajdują się te osoby?

*They are in a kitchen.
They seem to be in a park.
The picture was probably taken in a classroom.*

WHAT? – CO ROBIĄ?

Co dzieje się na zdjęciu?

*They are preparing a meal together.
The woman is showing the boy how to make something.
They seem to be enjoying themselves.*

NIE WIESZ? – ZGADUJ!

Nie musisz wiedzieć dokładnie, kim są osoby na zdjęciu, gdzie się znajdują ani dlaczego coś robią. Możesz przypuszczać.

*She might be his mother.
They may be friends.
He is probably a student.
Perhaps they are preparing dinner.
It looks as if they are having a good time.
They seem to know each other well.*

OD OGÓŁU DO SZCZEGÓŁU

Najpierw powiedz, co ogólnie przedstawia zdjęcie, a dopiero potem dodaj kilka szczegółów.

❑ NIE ZACZYNAJ OD PRZYPADKOWYCH SZCZEGÓŁÓW:

There is a cup. There is a table. The boy has a blue T-shirt. There is a window...

✓ POŁĄCZ INFORMACJE W NATURALNĄ WYPOWIEDŹ:

The picture shows a teenage boy and a woman who are preparing a meal together in a kitchen. The woman is standing next to the boy and seems to be showing him what to do. There are some ingredients on the table in front of them. They both look relaxed, so I think they're enjoying cooking together.

GDZIE COŚ JEST?

Kilka prostych zwrotów pomoże Ci uporządkować opis:

in the foreground – na pierwszym planie
in the background – w tle